

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 29.10.1962, sp. zn. 5 Cz 33/62, ECLI:CZ:NS:1962:5.CZ.33.1962.1

Číslo: 3/1963

Právní věta:

Rozhodování o přiměřenosti náhradního ubytování nepatří do pravomoci soudu.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 29.10.1962

Spisová značka: 5 Cz 33/62

Číslo rozhodnutí: 3

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Byt, Hospodaření s byty, Náhradní ubytování, Pravomoc soudu civilního, Řízení před soudem

Předpisy: 141/1950 Sb. § 89 142/1950 Sb. § 556 67/1956 Sb. § 62
§ 63

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozsudkem býv. lidového soudu civilního v Praze, potvrzeným rozsudkem býv. krajského soudu v Praze bylo pravomocně přivoleno k výpovědi dané navrhovatelkami odpůrcům ze dvou pokojů se společným příslušenstvím s tím, že nájemní poměr končí dnem 30. 6. 1957. Vzhledem k tomu, že odpůrci byli do uvedených bytových prostor přikázáni výměrem bytového odboru býv. ONV v Praze 5 jako podnájemníci podle § 18 zák. č. 138/1948 Sb., měl tento nájemní poměr charakter podnájmu.

Navrhovatelky ve lhůtě určené § 380 odst. 2 o. s. ř. navrhly exekuci vyklizením, která byla povolena usnesením býv. lidového soudu civilního v Praze.

Obvodní soud pro Prahu 6 k návrhu vymáhajících věřitelů nařídil výkon vyklizením bytu povinných, když vymáhající věřitelky předložily tomuto soudu potvrzení bytového odboru ONV v Praze 6, potvrzující ve smyslu § 556 odst. 1 o. s. ř., že pro povinné je zajištěno náhradní ubytování. Proti tomuto usnesení povinní podali stížnost, v níž poukazovali na zdravotní závadnost zajištěného náhradního ubytování, které pozůstává z 1 sklepní místnosti, 2 m pod úrovní dlažby, s vlhkými stěnami až ke stropu, přičemž tato místnost dosud sloužila jako skladiště.

Městský soud v Praze usnesení soudu prvního stupně potvrdil s odůvodněním, že soudy nezkoumají náležitosti náhradního ubytování, neboť tato otázka náleží výlučně do pravomoci národních výborů a

soudy se omezují pouze na zjištění, zda je pro povinné náhradní ubytování zajištěno.

Nejvyšší soud vyslovil ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem, že rozhodnutím městského soudu v Praze byl porušen zákon.

Odůvodnění:

Generální prokurátor vytýká, že tímto rozhodnutím byl porušen zákon. Stížnosti jeho je přisvědčit, pokud vytýká, že nebylo dostatečným způsobem objasněno, zda náhradní ubytování je vůbec pro povinnou stranu zajištěno.

Městský soud v Praze si totiž tuto rozhodující skutečnost náležitě nezjistil. Vycházel zde z potvrzení bytového odboru rady ONV v Praze 6, které předložila vymáhající věřitelka, nevypořádal se však s vyjádřením téhož odboru z pozdějšího data. Toto vyjádření v závěru konstatuje, že náhradní ubytování pro povinné zajištěno není vzhledem k tomu, že nebylo doručeno povinné straně vyhotovení rozhodnutí národního výboru. Městský soud v Praze k tomuto vyjádření vůbec nepřihlédl a v odůvodnění svého rozhodnutí se o něm ani nezminil.

Dále generální prokurátor ve stížnosti pro porušení zákona vytýká městskému soudu v Praze, že měl zjistit na základě posudku hygienika, zda náhradní ubytování vyhovuje ustanovením § § 62 a 63 zák. o hospodaření s byty (§ 556 odst. 2 o. s. ř.) a teprve potom měl rozhodnout o stížnosti povinných proti usnesení soudu prvního stupně. Podle jeho názoru, který je v rozporu s dosavadní judikaturou (srov. rozh. č. 51/1960 Sbírky rozh. čs. soudů), může tedy soud přezkoumávat vhodnost přiděleného náhradního ubytování národním výborem. Tento závěr odvozuje z ustanovení § 1 odst. 1 zák. č. 67/1956 Sb. ve znění vyplývajícím z pozdějších předpisů.

Předpoklad, z něhož stížnost pro porušení zákona vychází, že totiž vyklizovaný nemá možnost - na rozdíl od případu, kdy musí být zajištěn náhradní byt - bránit se již ve správním řízení námitkou nepřiměřenosti náhradního ubytování, není správný. Vychází z porovnání ust. § 13 odst. 4 a § 14 odst. 1 vyhl. č. 10/1962 Sb., z nichž jen první stanoví podmínky, za nichž se náhradní byt považuje za zajištěný, kdežto druhé, pojednávající o náhradním ubytování, žádného obdobného ustanovení nemá. Zákon o hospodaření s byty má však v § 63, který zůstal nedotčen zák. č. 147/1961 Sb., ustanovení, podle něhož se všude, kde se v zákoně mluví o náhradním bytě, rozumí tím též náhradní ubytování, pokud není stanoveno jinak, nebo z povahy věci nevyplývá něco jiného. Je pravda, že obsahově stejné ustanovení (až na to, že se v něm mluvilo o předpisech o hospodaření s byty, nikoliv o zákoně), které měla vyhl. č. 57/1957 Ú. l. nebylo do nyní platné vyhlášky č. 10/1962 Sb. pojata; patrně však proto, že byla oproti dřívější vyhlášce vypuštěna všechna ustanovení, která jen opakovala ustanovení zákona. Nemůže však být pochyb, že touto skutečností nebyl nijak dotčen dosah ust. § 63 cit. zák., zejména tedy ani pokud jde o náležitosti náhradního ubytování, jako je např. zdravotní nezávadnost a vhodnost i jiná způsobilost k obvyklému užívání. Není možné, aby občan, jemuž národní výbor je povinen poskytnout náhradní ubytování, neměl možnost bránit se proti tomu, a to již v řízení před národním výborem, aby zákonem mu zaručená práva nebyla při poskytnutí náhradního ubytování porušována. I když se zde nevydává rozhodnutí o přidělení náhrady, je nutno, aby národní výbor vydal rozhodnutí o poskytnutí náhradního ubytování, proti němuž přísluší občanu opravný prostředek. Je tu situace obdobná jako v případě, že za náhradní byt má sloužit byt, k němuž nepřísluší národnímu výboru přidělovací právo a kdy se i podle dosavadní praxe musilo potvrzení o zajištění takového náhradního bytu opírat o vykonatelné rozhodnutí národního výboru o přiměřenosti náhradního bytu (srov. rozh. č. 66/1956 Sbírky rozh. čs. soudů, Komentář k o. s. ř., slov. vyd. 1961, díl III, str. 588, 589, 590). Jestliže takto je zabezpečena ochrana občana již v řízení před národním výborem, nemůže otázku přiměřenosti náhradního ubytování samu řešit soud. Toto řešení se zdržuje toho, aby otázky, jež podle uznávaných zásad nynější právní úpravy svou povahou patří nepochybně do kompetence národních výborů, byly svěřovány soudům, které se ve stejné otázce - v relaci

zpravidla závažnější tj. v přiměřenosti náhradního bytu - zasahování do kompetence národních výborů přísně zdržují.

Stížnosti generálního prokurátora pro porušení zákona bylo lze proto dát za pravdu jen pokud se vytýká městskému soudu, že se nevypořádal dostatečně s otázkou, zda vůbec pro povinné je náhradní ubytování zajištěno, jak již bylo v úvodu tohoto rozhodnutí uvedeno. Provedené řízení tak zůstalo neúplné a mohlo mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci samé. Rozhodnutím městského soudu byl tak porušen zákon v ustanoveních § § 1 odst. 2, 59, 88 odst. 2, 93 a 556 odst. 1 o. s. ř.